

AGNIESZKA CIESIELSKA

Z problematyki zakazu *reformationis in peius* w postępowaniu sądownoadministracyjnym

Streszczenie

W art. 134 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi ustanowiona została zasada zakazu *reformationis in peius*. Zgodnie z tym przepisem sąd administracyjny nie może wydać orzeczenia na niekorzyść skarżącego. Wyjątkowo może zostać wydany wyrok niekorzystny dla podmiotu wnoszącego skargę, ale tylko wtedy, gdy sąd stwierdzi naruszenie prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności zaskarżonego aktu lub czynności. Powyższa zasada jest instytucją procesową, która zapewnia, że sytuacja skarżącego nie ulegnie pogorszeniu w wyniku wydania orzeczenia przez sąd administracyjny.

W doktrynie i orzecznictwie sądów administracyjnych istnieje wiele wątpliwości interpretacyjnych dotyczących zakazu *reformationis in peius*. Wynika to z tego, że sądy administracyjne bardzo rzadko wydają orzeczenia merytoryczne. Zasadniczo wyroki sądów administracyjnych mają charakter kasacyjny. Gdy sąd administracyjny uwzględni skargę, co do zasady, zaskarżony akt zostaje wyeliminowany z obrotu prawnego, a sprawa zostaje przekazana do ponownego rozpatrzenia organowi administracji publicznej. Z tego powodu bardzo trudno jest ustalić treść zakazu *reformationis in peius* w postępowaniu sądownoadministracyjnym, a w praktyce zakaz zmiany na gorsze nie jest prawdziwą gwarancją ochrony interesów skarżącego.

Zdaniem autorki konieczna jest zmiana sposobu podejścia do mechanizmu stosowania przez sądy administracyjne zakazu *reformationis in peius*. Jednakże znaczna poprawa skuteczności ochrony przed pogarszaniem sytuacji prawnej skarżącego możliwa jest jedynie dzięki wprowadzeniu nowej regulacji prawnej ograniczającej możliwości orzecznicze organu administracji publicznej, który ponownie rozpatruje sprawę po wydaniu orzeczenia kasacyjnego przez sąd administracyjny.

Słowa kluczowe: postępowanie sądownoadministracyjne – zakaz *reformationis in peius* – skarga do sądu administracyjnego – orzeczenie na niekorzyść skarżącego